

Klimatinvesteringar - investering

Information om klimatinvesteringar finns på intranätet:
Klimatinvesteringsmedel - Stockholms stads intranät

Kontakt stadsledningskontoret:
klimatinvesteringar@stockholm.se

Ansökan om budgetjustering i samband med:

Verksamhetsplan

Sökande nämnd:

Trafiknämnden

Kontaktperson:

Kristoffer Bengtsson

Roll:

Verksamhetssamordnare

Telefon:

08-508 26 097

Epost:

kristoffer.bengtsson@stockholm.se

Namn på projekt:

Regnpark Jarlaplan

Sökt belopp (mnkr)

Avrundat till närmsta hundratusental

13 mnkr

1. Projektbeskrivning

Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med mål och syfte.

1.1 Projektets mål och syfte

Att bygga, testa och utvärdera hur en mångfunktionell skyfallslösning i den hårda stenstaden kan se ut och fungera. Målet är även att staden ska kunna utvärdera denna typ av multifunktionell skyfallslösning både tekniskt, ekonomiskt, socialt. Projektet kommer fungera som underlag till hur väl denna typ av multifunktionella skyfallslösningar fungerar i den hårdgjorda stenstaden. Under projektet avser kontoret att anlägga en regnpark i Jarlaplan dit skyfallsvatten från Birger Jarlsgatan och Roslagsgatan kan fördröjas under skyfall. Skyfallsvattnet fördröjs i en nedsänkt planteringsyta som kan fyllas med regnvatten från Birger Jarlsgatan, Roslagsgatan, och parkeringsytan norr om parken. Regnvattnet leds till parken dels via synliga intagsrännor i gata, och dels via ett dykarledningssystem.

Syftet med regnparken är att omhänderta och fördröja skyfallsvatten för att undvika skyfallsproblematik/översvämning i innerstaden, att avlasta befintligt dagvattenledningssystem under kraftiga regn, och att rena dagvatten med växter och sedimentation. Ett annat primärt syfte är att på ett pedagogiskt sätt synliggöra vattnets väg för att på så sätt kommunicera platsens funktion och stadens arbete med skyfallsåtgärder.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.2 Koppling till relevant styrdokument

Ange koppling till Stockholms stads klimathandlingsplan 2020-2023 eller Stockholm stads handlingsplan för klimatanpassning 2022-2025

Stockholm stads handlingsplan för klimatanpassning 2022-2025: Projektet faller under Aktivitet 3: Fördjupade analyser av prioriterade skyfallsåtgärder i pilotområde Östermalm. Projektet är ett av de högst prioriterade åtgärderna som föreslås i Åtgärdsplan för skyfallshantering - Metodik och tillämpning i Pilotområde Östermalm (2020).

Projektet rimmar även väl med handlingsplanens fokus på multifunktion, exempelvis: "Mångfunktionella ytor ska användas för att fördröja, utjämna och rena vattenflöden "... Ett generellt sätt att minska sårbarheten och att mildra effekterna är också att arbeta med att de ytor som inte är hårdgjorda ges många funktioner "... Det kan också handla om lösningar i exempelvis parkmark som har en rekreativ funktion till vardags men som vid häftiga skyfall nyttjas som en damm eller ett dike för regnvattnet (s.28-29)

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.3 Beskrivning av vald lösning med motivering

Platsen pekades ut i utredningen "Åtgärdsplan för skyfallshantering 2020" som en högt prioriterad åtgärd för att minska flödet mot Birger Jarlsgatan. År 2021/2022 togs systemhandlingar fram för skyfallsåtgärder på sex av de platser som pekats ut i åtgärdsplanen, däribland Jarlaplan. Därefter gjordes en utvärdering mha en multikriterieanalys där både platsernas förmåga att omhänderta skyfall, tekniska-, sociala-, ekonomiska- och miljömässiga aspekter utvärderades.

Den befintliga parken omvandlas för att kunna ta hand om stora mängder regnvatten från omgivande gator och samtidigt fungera som en attraktiv och trivsamt park i stadsdelen. En nedsänkt planteringsyta möjliggör en multifunktionell plats som kan nyttjas för rekreation och som stadsoas när det inte regnar, och för fördröjning av regnvatten när det regnar.

Utformning och kapacitet på anläggningen har beräknats utifrån platsspecifika förhållanden såsom närhet till gata och ledningsnät, befintliga träd, och områdeskaraktär.

Den västra delen av parken som har stora träd bibehålls orörd medan parkens östra del försänks för att skapa plats för vattenfördröjning och rening. En mjuk slänt planterades med arter som klarar framförallt torka men också att tidvis stå i vatten. Trappor gör det möjligt att sitta nära eller nå regnparkens försänkta del. Planteringar med perenna fält inspirerade av vattnets rörelser väver samman regnparksytan med parkens befintliga konstverk. Stora träd och siktlinjer bevaras, och befintligt konstverk lyfts fram och integreras i parkens nya gestaltning.

Växtbädden anpassas för att vara vattenhållande och får tillräckligt djup för att ge goda växtförutsättningar till perenner och gräs. För att inte växtbädden ska få långa perioder av stående vatten läggs en dränering in i underkant växtbädd.

Parken utförs tät för att undvika risken att intilliggande fastighet påverkas negativt av inträngande grundvatten i källarutrymmen och dylikt. Tätning sker med gummiduk och bentonitsand.

Synliga rännor in till parken är ett medvetet val för att projektet ska ha en pedagogisk aspekt, att synliggöra vattnets väg in till parken och på så sätt kommunicera parkens multifunktion och stadens arbete med skyfallsåtgärder.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.4 Beräkning av CO2-reduktion eller effekt av klimatanpassning

Om projektet avser ökad klimatnytta ska en kalkyl med beräkning av CO2-reduktion från energicentrum redovisas FÖRE och EFTER investeringen.

Om projektet avser klimatanpassning – beskriv den risk som åtgärden avser att avhjälpa eller minska och vilken effekt åtgärden förväntas få på den identifierade risken kopplat till de platsspecifika förutsättningarna.

Åtgärden är en av flera åtgärder som behövs genomföras för att minska risk för liv och hälsa vid en översvämning orsakad av skyfall inom Birger Jarlsgatans avrinningsområde. Stråket längs med Birger Jarlsgatan är ett av de sjutton områden som staden pekat ut i Risk- och sårbarhetsanalysen för skyfall från 2018, då Birger Jarlsgatan vid stora regn/skyfall förväntas bli en "skyfallsled". Stora mängder vatten avrinner via gatan mot områden nedströms där det finns hög risk för stående vatten och översvämningar som skulle kunna leda till risk för liv och hälsa.

Den nedsänkta delen av parken har kapacitet att fördröja ca 120 m³ vatten under skyfall, vilket avlastar befintligt ledningsnät och motverkar översvämning nedströms. Även om den specifika skyfallsåtgärden inte har möjlighet att omhänderta 100 % av det tillrinnande flödet har den en avhjälpande effekt på nedströmsliggande översvämningsområden. Projektet bedöms viktigt i arbetet för hur trafikkontoret (och staden) ska ta sig an skyfallsproblematik i befintlig stadsmiljö.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.5 Andra nyttor

Beskriv andra miljönyttor som biologisk mångfald, riskreducering, effekter på trygghet och social hållbarhet etc.

Förslaget tar fasta på att bevara och skapa nya ekosystemtjänster. De stora uppvuxna träden bevaras och skänker skugga och reglerar mikroklimatet på platsen. Genom att tillföra artvarierade perennplanteringar som gynnar småfåglar, insekter och pollinatörer bidrar parken till att främja den biologiska mångfalden och bidrar samtidigt till ökat välbefinnande för parkens besökare och förbipasserande. Parkens primära syfte är att pedagogiskt synliggöra vattnets väg och hur det tas om hand i staden vid skyfall. Detta görs med hjälp av synliga vattenrännor och andra inslag som exempelvis siffror på trappstegen som visar vattennivåer vid skyfall.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.6 Nya arbetssätt eller innovation

Beskriv eventuella nya arbetssätt eller inslag av innovation i projektet.

Anläggningen utgör den första av sin typ i Stockholms innerstad och är en av två pilotprojekt inom fokusområde Östermalm. Det andra projektet är Östermalmsgatan som anläggs under 2024.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.7 Uppföljning och utvärdering

Beskriv hur och när uppföljningen och utvärderingen av insatsen ska göras.

Anläggningen planeras att utvärderas tekniskt och ekonomiskt, både gällande teknik, investeringskostnader och drift. Utvärdering gällande teknik och investering kommer göras löpande tillsammans med erfarenheter från skyfallsprojektet Östermalmsgatan som byggs 2024. Den ekonomiska uppföljningen kommer göras i samband med tertialrapporteringarna samt i verksamhetsberättelsen i form av en slutrapport

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

2. Tidplan

Ansökan ska innehålla en tidplan med insatsens genomförande från start till uppföljning och slutredovisning. Insatsen ska vara genomförd under innevarande år.

2024 feb/mars beviljande medel och tilldelning entreprenör 2024 mars- 2024 dec.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

3. Beskrivning av utgifter och eventuell medfinansiering

Ansökan ska redovisa insatsens totala investering uppdelat på relevanta kostnadsposter. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Om insatsen till del ska genomföras av annan nämnd eller bolagsstyrelse ska denna del specificeras.

Entreprenad: 13 mnkr

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

4. Påverkan på framtida driftkostnader

Av ansökan ska det framgå om och/eller hur insatsen kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelsers framtida driftutgifter/kostnader, inklusive kapitalkostnader.

Ökad drift i form av rensning av ytligt skräp, spolning av dagvattenrännor, brunnar och sandfång. Luftbrunnar till växtbäddarna behöver rensas ca 1 ggr per år.

Den närmaste tiden efter färdigställandet av parken krävs ett tätare intervall av tillsyn av anläggningen för att inhämta kunskap om hur väl den fungerar. En tillsyn en gång i månaden rekommenderas under det första året enligt framtagen drift- och skötselinstruktion. Kostnaden bedöms till cirka 20 tkr per år.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

5. Projektansökan har stämmts av med stödfunktion

Skyfallsfunktionen

5.1 Eventuell kommentar från stödfunktion

Detta är en prioriterad åtgärd mtp allt arbete som lagts på den ur strategiskt perspektiv. Ni skulle kunna vara extra tydliga med att denna åtgärd ingår i det strategiska skyfallsarbetet som skyfallsfunktionen bedrivit.

6. Övriga upplysningar

Klicka här för att ange text.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

7. Bilagor

Bilaga 1 Illustrationer

Bilaga 2 VA-51-0-001